

odevzdání prohlášením (§§ 425, 528 obč. zák.) stejný význam právní jako fyzické odevzdání, uváží-li se, že podle dovolatelčina tvrzení měl P. skutečně vážnou vůli počiny shora uvedenými dovolatelce dům nejen darovati, ale i odevzdati, a že ona darování jeho také přijala a na domě tom vlastnickou držbu také vykonávala, pak sluší uznati, že je vedle č. 4. i onen podle č. 2. § 503 c. ř. s. uplatňovaný důvod neúplnosti řízení opodstatněn a že nutno provésti jí nabídnuté a vůbec jakékoliv důkazy.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 9. prosince 1924 č. R I 1797. *R. v. z. s. Dr. Doležal.*

Je propůjčení mlýna a spojené s ním pily za úplatu nájmem či pachtem?

Prvý soud ve sporu vyhověl námitce nepřipustnosti pořadu práva a soudní příkaz na vyklizení a odevzdání mlýna a pily žalobci zrušil s odůvodněním, že v daném případě podle smlouvy pronajaty byly pila a mlýn žalovanému k libovolnému nakládání, avšak bez povinnosti k mletí a pilaření, byly mu tudíž dány jmenované objekty k užívání a že jde o smlouvu nájemní podle § 1091 obč. z., na kterou vztahuje se ustanovení zákona k ochraně nájemců té doby platného.

Soud rekursní zrušil usnesení první stolice a nařídil jednání ve věci samé bez ohledu na namítanou nepřipustnost pořadu práva.

Poukázal v důvodech na znění § 1091 obč. z., podle něhož je rozdíl mezi nájmem a pachtem v tom, že při nájmu propůjčuje se nájemní předmět k pouhému užívání, kdežto při pachtu k tomu, aby z něho přičiněním a pilností docilováno bylo užitků, a že nutno pachtovní smlouvu spatřovati všude tam, kde hlavním účelem propůjčení místností je provozování živnosti s vynaložením zdatné činnosti hospodářské, kde tedy jde o hospodářské využití věci. Tak tomu je i v daném případě, kde mlýna a pily nelze už podle obecného pojmu jinak hospodářsky rozumně užívat, než když se pachtýř o provozování živnosti mlynářské a řezání dřeva svou prací přičiní.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu s odůvodněním:

V tomto sporu je prozatím řešiti jen otázku, zda jde o pacht či nájem. Dovolací rekurs postřehl sice správně rozdíl mezi oběma, záležející v tom, zda předmět smlouvy dává se

v požívání neb v užívání, dovozuje však mylně, že jde o toto druhé. Rozhodná jest totiž skutečnost, že v tomto případě nejde o propůjčení pouhých místností, neb budov k provozu živnosti, nýbrž, že s budovami propůjčeno bylo i strojové zařízení mlýna a pily, jak je patrné z ustanovení smlouvy, týkajících se oprav strojů i soustavy.

Z toho vyplývá, že smlouva nemá za předmět pouze místnosti, v nichž by nájemce mohl provozovati svou živnost, nýbrž že předmět nájmu je zároveň předmětem hospodářského využití, jak vyžaduje § 1091 obč. zák. k pachtu. Nejde tu o propůjčení budov jen k tomu cíli, by nájemce užíval jich jako prostředku k hospodářské činnosti, nýbrž o požívání zařízené mlýnské budovy i zařízení pily, z nichž má žalovaný svým přičiněním nabýti užitku, čímž dána je podmínka podle § 1091 obč. zák.

Nelze proto na sporný poměr použití zákona o ochraně nájemců z 26. dubna 1923 číslo 85 Sb. z. a n. a není proto závady, by jednáno a rozhodnuto bylo o námitkách podaných proti rozkazu na odevzdání v řízení sporném.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 4. prosince 1923 č. j. R I 999/23/1. Dr. Žemlička.

Užije-li mandátář ku provedení uděleného mu příkazu zmocněnce, odpovídá pouze za zavinění při jeho volbě podle §u 1010 obč. z., nelze však na právní poměr mezi zmocněncem a zmocnitelem v takovémto případě použiti ustanovení §u 1313a) obč. z.

Žalobkyně A odevzdala původně žalované bance B dne 18. října 1919 k inkassu směnku do Černovic v Rumunsku. Tato směnka byla bankou B dále odevzdána k inkassu Pražské sčítovací bance a touto bance C v Bukurešti. Směnka byla zaplacená v Černovicích dne 9. prosince 1919; následkem hrubého zavinění bukureštské banky C obdržela žalovaná banka B prostřednictvím Pražské sčítovací banky vyúčtování teprve dne 29. května 1920 podle tehdy platného kursu a připsala žalobkyni v tomto kursu lvy k dobru. Žalobkyně domáhala se na žalované bance B žalobou zaplacení škody, která pozůstávala v diferenci kursu lvů v prosinci 1919 a kursu v květnu 1920. Za souhlasu obou stran vstoupil na místo banky B do sporu co strana žalovaná erár československé republiky. Ježto soud prvé stolice